

[Adolph Sørensen.]

end vi herhjemme. Selvom det var sagt i en anden forbindelse, skal det vel alligevel have almen gyldighed. Der tales så ofte om at bringe os på linie med Sverige på en række af lovgivningens områder. Nuvel, hvis vi gjorde det i denne sag, kunne vi spare os hele postyret, for Sverige har overhovedet ikke og har aldrig haft nogen lærlingelov og heller ikke nogen obligatorisk endsige omfattende dagskoleordning. Dér som her går det overvældende flertal af lærlinge i rent kommunale aftenskoler, og mange går slet ikke i skole. Det kan altså ikke være her, at årsagen skal søges til den større svenske kunnen. Det er da også almindelig anerkendt — det tror jeg jeg har lov til at sige — at vi på lærlinguddannelsens område er et hestehoved foran broderlandet, når undtages de egentlige værkstedsskoler, bedriftsskoler, der i Sverige simpelthen er tvunget frem af den omstændighed, at man ikke dér i tide har værnet om mesterlæren og derfor har måttet gribe til den kostbare genvej, som værkstedsskolen er.

Jeg beder endnu en gang om, at alle parter vil overveje det hensigtsmæssige i, at lovforslagets § 13 udformes endeligt på en sådan måde, at aftenskolen og dagskolen placeres side om side efter det frivillighedens princip, som jeg er overbevist om tjener sagen bedst. Det er ikke mange dage siden, at der fra en ledende repræsentant for gartnerierhvervet herhjemme blev udtalt, at dette erhverv ville kunne optage måske 10 000 af de kommende store årganges unge, og det er vel nærliggende, at de vilkår, der så også gives læremestrene, tages med ind i overvejelserne, når man skal udvide sit lærlingeantal så kolossalt, som der er tale om for dette specielle erhverv. Det kan vel derfor være af interesse, hvad en af erhvervets ledende folk siger om dette spørgsmål. Det radikale amtsrådsmedlem i Københavns amt, handelsgartner Poul Callisen, har i „Gartner-Tidende“'s sidste nummer udtalt sig om dette problem. Jeg skal med den højtærede formands tilladelse anføre et citat. Poul Callisen siger:

„Hvad angår spørgsmålet om dag- eller aftenskole, da vil dette først finde sin endelige løsning i folketinget. Personlig var jeg tidligere af den opfattelse, at

dagskole var at foretrække, men da var der jo også tale om længere arbejdstid, mindre fritid m. v. Jeg sidder nu i et nævn, der hedder amtsungdomsskolenævnet, og her beskæftiger vi os med ungdommens fritidsundervisning. Stat og kommuner ofrer mange millioner for at forhindre, at ungdommen skal stå på gadehjørnerne, men i stedet for gå til aften- og ungdomsskoleundervisning m. v. En sund og god beskæftigelse for ungdommen i fritiden er i dag et langt større samfundsmæssigt problem end overanstrengelse af lærlinge.“

Så vidt gartnerierhvervets repræsentant.

I det forslag til lov, som er indeholdt i kommissionsbetænkningen, findes, som det allerede er omtalt, en § 28, som ikke går igen i det lovforslag, vi her behandler. Uanset den motivering, som den højtærede økonomi- og arbejdsminister har anført som grund til, at kommissionsflertallets forslag ikke er medtaget i det høje ministeriums forslag, finder vi fra vor side anledning til at beklage dette skridt. Jeg har ikke overset, at ministeren har ventileret et forslag til såkaldte smidigere retningslinier med det sigte at komme eventuelle uforsvarlige ordninger til livs. Det foreslås gjort ved at give lærlingerådet mandat til at undersøge forholdet og forsøge at få, som det siges, samfundsmæssigt uønskelige bestemmelser rettet ved forhandling mellem parterne. Jeg tror, det vil vise sig overordentlig vanskeligt at nå til enighed disse parter imellem om, hvad der skulle forstås ved „samfundsmæssigt uønskelige“ bestemmelser. Efter min opfattelse ville det da i givet fald være rimeligere at vende tingene om og sige, at begrænsning af lærlingeantallet er forbudt, dog kan der i ganske særlige tilfælde, hvor en sag indbringes i enighed af parterne for lærlingerådet, gives dispensation o. s. v.

Vi finder det principielt helt forkert, at loven tillader en skalalærlingebegrænsning som den, der her er tale om. Det synes mig helt urimeligt, jeg havde nær sagt i enhver henseende, at forholde de unge muligheden for en faglig oplæring ved at opretholde en skalaordning som den hidtil eksisterende, og som altså et flertal i lærlingekommissionen nu har ønsket forbudt. Hvad mening er der i — som også fremhævet af det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen — ad kun-